

Kulturministeriet

31. oktober 2008

Samlenotat
Rådsmøde (uddannelse, ungdom og kultur) den 20.-21. november 2008

Kultur

1. Et europæisk kulturarvsmærke – **side 2**

KOM-dokument foreligger ikke

- Rådskonklusioner

2. Arkitektur: Kulturens bidrag til bæredygtig udvikling – **side 4**

KOM-dokument foreligger ikke

- Rådskonklusioner

3. Fremme af kulturel mangfoldighed og interkulturel dialog i EU's og medlemsstaternes eksterne forbindelser – **side 7**

KOM-dokument foreligger ikke

- Rådets og repræsentanter for regeringer i medlemslandes konklusioner

4. Flersprogethed, oversættelse og interkulturel dialog – **side 11**

KOM (2008) 566

- Kommissionens og formandskabets orientering

5. Internet og kultur

a) Det Europæiske Digitale Bibliotek Europeana – **side 12**

KOM (2008) 513

- Rådskonklusioner

b) Udvikling af lovlige online-tilbud med et kulturelt og kreativt indhold og forebyggelse og bekæmpelse af piratkopiering i det digitale miljø – **side 16**

KOM (2007) 836

- Rådskonklusioner

Ad 1. Et europæisk kulturarvsmærke

KOM-dokument foreligger ikke

- Rådskonklusioner

Nyt notat.

1. Resumé

Formandskabet har bl.a. som led i opfølgningen af Rådets arbejdsplan på kulturområdet 2008-2010 fremlagt udkast til rådskonklusioner, der opfordrer Kommissionen til at fremlægge forslag til etablering af et europæisk kulturarvsmærke – en "mærkningsordning" for særligt vigtige eksempler på kulturarven i Europa.

Det er hensigten, at kulturarvsmærket skal komplementere UNESCO's verdensarvsliste og Europarådets Kulturruter og på en konkret måde synliggøre medlemslandenes og den fælleseuropæiske kulturarv.

I konklusionsudkastet opstilles ønskede generelle principper og retningslinjer for et kulturarvsmærkeinitiativ, herunder fælles, klare og gennemsigtige udvælgelseskriterier og en fleksibel og let administration.

Rådskonklusionerne forventes vedtaget på rådsmødet.

2. Baggrund

Idéen om etablering af et europæisk kulturarvsmærke skal ses med baggrund i Rådets arbejdsplan vedr. kultur 2008-2010, hvor et af indsatsområderne er fremme af adgangen til kultur, navnlig gennem bl.a. styrkelse af kulturarven og kulturturisme.

Endvidere bygger forslaget på et mellemstatsligt samarbejdsinitiativ fra 2006, som har til formål at fremme den europæiske dimension af kulturarven i relation til bygninger, monumenter, natur og byer, materiel og immateriel kulturarv. Samarbejdet skal endvidere understøtte befolkningernes forståelse af og respekt for kulturarven samt skabe basis for et dynamisk netværk mellem de udpegede steder.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Forslaget opfordrer Kommissionen til at fremlægge forslag til etablering af et europæisk kulturarvsmærke.

Hensigten er, at et sådant initiativ skal fremhæve Europas fælles historie på en konkret måde ved at fremme den europæiske dimension af kulturarven, herunder bl.a. bidrage til at

- fremme værdien af medlemslandenes og den fælleseuropæiske kulturarv,
- fremme borgernes viden om og påskønnelse af deres historie og fælles mangfoldige kulturarv,
- fremme regionernes økonomiske attraktionsværdi og bæredygtige udvikling gennem f.eks. kulturturisme,
- fremme uddannelse inden for kunst, kultur og historie og derved styrke den interkulturelle dialog især blandt de unge.

Opfordringen ledsages af ønsker til generelle principper og retningslinjer for et sådant initiativ, herunder

- ønsker mht. hvilke steder der kan komme i betragtning; bl.a. at monumenter, natur og byer, kulturlandskaber, mindesmærker, kulturgoder og immateriel arv med tilknytning til et sted kan udpeges, hvis de har en grænseoverskridende europæisk dimension og bærer vidnesbyrd om Europas historie.
- ønsker om krav til kandidater til kulturarvsmærket; bl.a. krav om at fremme stedets europæiske dimension, at synliggøre stedet gennem f.eks. kunstneriske og kulturelle aktiviteter, at vedligeholde stedet, at sikre størst mulig tilgængelighed til stedet, at deltage i et netværk af udpegede steder.
- ønsker om frivillighed; bl.a. skal medlemslandenes deltagelse være frivillig
- ønsker mht. udvælgelsesprocedure og -kriterier; bl.a.
 - at udvælgelsesproceduren skal have fælles, klare og gennemsigtige kriterier og gennemføres på nationalt og europæisk plan på grundlag af faglig vurdering af ansøgninger,
 - at forvaltningen af initiativet skal være fleksibel og let,
 - at der skal sikres synergi og komplementaritet til UNESCO's Verdensarvsliste og Europarådets Kulturruter,
 - at det til initiativet kunne overvejes at inddrage eksisterende fællesskabsstøtte,
 - at det kunne overvejes også at åbne initiativet for tredjelande, som deltager i "Kultur 2007"-programmet,
 - at udpegede steder bør overholde deres forpligtelser for fortsat at bære titlen som kulturarvsmærke.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om konklusionsteksten, men har i sin beslutning af 10. april 2008 om en europæisk kulturdagsorden i en stadig mere globaliseret verden udtalt, at der bør indføres et europæisk kulturarvsmærke med henblik på at tydeliggøre den europæiske dimension i forbindelse med kulturgoder, monumenter, mindesmærker og lokaliteter af historisk interesse, som alle bærer vidnesbyrd om Europas arv og fælles historie.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Konklusionsudkastet har ingen konsekvenser. Der er tale om opfordringer til Kommissionen om at fremlægge et forslag til et initiativ, der skal støtte og supplere medlemslandenes indsats.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien og erhvervslivet

Forslaget medfører ikke i sig selv væsentlige statsfinansielle konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslaget forventes at blive fulgt op af et konkret initiativ, der dog evt. alene vil kunne trække på eksisterende fællesskabsfinansiering. Endvidere vil evt. udgifter til national deltagelse blive finansieret inden for eksisterende bevillinger.

9. Høring

Forslaget har været udsendt i høring i EU-specialudvalget for kulturpolitiske spørgsmål. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det vigtigt at fremme kendskabet og adgangen til Europas mangfoldige kulturarv.

Idéen om et europæisk kulturarvsmærke, som supplerer og komplementerer UNESCO's og Europarådets indsats på kulturarvsområdet, kan bidrage til på en konkret måde at fremhæve Europas historie og mangfoldige kulturarv.

Regeringen er derfor positiv over for konklusionsudkastets opfordring til at få udarbejdet et konkret forslag til et europæisk kulturarvsmærke, der skal bygge på fælles, klare og gennemsigtige udvælgelseskriterier og gennemføres på en let og fleksibel måde.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Alle lande forventes at støtte forslaget.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg, men emnet vedr. en europæisk kulturdagsorden og Rådets arbejdsplan på kulturområdet 2008-2010 har været forelagt udvalget til orientering på mødet den 16. maj 2008 forud for rådsmødet (uddannelse, ungdom og kultur) den 21.-22. maj 2008.

Ad 2. Arkitektur: Kulturens bidrag til bæredygtig udvikling

KOM-dokument foreligger ikke

- Rådskonklusioner

Nyt notat.

1. Resumé

Formandskabet har bl.a. i forlængelse af det fælles franske, tjekkiske og svenske formandskabsprogram sat fokus på bæredygtig udvikling og fremlagt forslag til rådskonklusioner om arkitekturens bidrag til bæredygtig udvikling som et eksempel på kultursektorens bidrag.

Det understreges, at bæredygtig byudvikling kan være et effektivt svar på udfordringer, som europæiske byer står over for og samtidig være et bidrag til at værne om den arkitektoniske og kulturelle arv.

Medlemsstaterne og Kommissionen opfordres på den baggrund til at anlægge et helhedsorienteret og tværpolitisk perspektiv på arkitektur og gennem konkrete indsatser at synliggøre og fremme arkitekturens bidrag til bæredygtig udvikling.

Rådskonklusionerne forventes vedtaget på rådsmødet.

2. Baggrund

Forslaget skal ses i forlængelse af målsætningen i det fælles franske, tjekkiske og svenske formandskabsprogram om at fremme en effektiv gennemførelse af den reviderede EU-strategi for bæredygtig udvikling og hensigten om, at alle relevante rådssammensætninger inddrages i opfølgningen af strategien.

Endvidere følger forslaget op på en rådsresolution fra 2001 om den arkitektoniske kvalitet i by- og landmiljøet.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Forslaget fremhæver arkitekturen som en disciplin med kulturelle, kreative, innovative og tekniske aspekter og som et illustrativt eksempel på, hvad kulturen kan bidrage til som led i fremme af bæredygtig udvikling.

Arkitekturen kan således spille en integrerende og fornyende rolle i gennemførelse af bæredygtig byudvikling ved f.eks.:

- at forene ofte modstridende hensyn til bygnings- og landskabsbevaring og til nyskabelse og befolkningens behov,
- at bidrage til befolkningens kulturelle berigelse og livskvalitet samt til byers kommercielle og turistmæssige attraktionsværdi.

Bæredygtig byudvikling kan tilsvarende give mulighed for udvikling og fornyelse af arkitekturteori og genfortolkning af traditionelle arkitekturmetoder.

Medlemsstater og Kommission opfordres på den baggrund bl.a.til:

- at tage hensyn til arkitekturen, især dens kulturelle aspekter, i alle relevante politikker, navnlig inden for forskning, økonomisk og social sammenhængskraft, bæredygtig udvikling og uddannelse,
- at anlægge et bredt perspektiv på arkitektur, herunder også inddrage økonomiske, sociale, kulturelle og miljømæssige målsætninger,
- at fremme innovativ bæredygtig udvikling inden for arkitektur, byudvikling og landskabsdesign, navnlig inden for europæiske politikker og programmer,
- at fremme kendskabet til arkitektursektoren og dens bidrag til bæredygtig udvikling,
- at styrke offentlighedens bevidsthed om arkitekturens rolle for livskvalitet og aktive deltagelse i udvikling af et bæredygtigt bymiljø,
- at gøre status over opfølgningen af konklusionerne inden 2012.

Medlemsstater opfordres endvidere bl.a. til:

- at fremme arkitekturens innovative rolle som led i bæredygtig udvikling,
- at fremme arkitekturens potentiale for økonomisk vækst og beskæftigelse,
- at fremme uddannelse og efteruddannelse af arkitekter og byplanlæggere i bæredygtig udvikling,
- at tage hensyn til arkitektur som led i gennemførelse af det europæiske år for kreativitet og innovation (2009).

Kommissionen opfordres endelig bl.a. til:

- at tage hensyn til arkitektur i sin kommende grønbog om kulturelle og kreative industrier,
- at inddrage europæiske netværk for arkitektur og arkitektskoler i sit arbejde vedr. arkitektur.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Konklusionsudkastet har ingen konsekvenser. Der er tale om opfordringer til at synliggøre og styrke arkitekturens rolle og betydning for bæredygtig udvikling.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien og erhvervslivet

Konklusionsudkastet medfører ikke i sig selv væsentlige statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget. Det vurderes endvidere for usandsynligt, at en konkret opfølgning på konklusionerne vil have væsentlige udgiftskonsekvenser.

9. Høring

Konklusionsudkastet har været udsendt i høring i EU-specialudvalget for kulturpolitiske spørgsmål. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger mht. substansen.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder det positivt at sætte fokus på arkitekturens bidrag til bæredygtig udvikling og kan støtte forslaget, som ligger i god forlængelse af regeringens tværgående arkitekturpolitik "Arkitektarnation Danmark, rammer for liv – rammer for vækst".

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Alle lande forventes at tilslutte sig det foreliggende forslag.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg, men rådsresolutionen om den arkitektoniske kvalitet i by- og landmiljøet har været forelagt udvalget til orientering på mødet den 17. november 2000 forud for rådsmødet (kultur og audiovisuelle spørgsmål) den 23. november 2000.

Ad 3. Fremme af kulturel mangfoldighed og interkulturel dialog i EU's og medlemsstaternes eksterne forbindelser

KOM-dokument foreligger ikke

- Rådets og repræsentanter for regeringer i medlemslandes konklusioner

Nyt notat.

1. Resumé

Formandskabet har med henblik på gennemførelse af Rådets arbejdsplan på kulturområdet 2008-2010 samt opfølgning på UNESCO's konvention om kulturel mangfoldighed og det europæiske år for interkulturel dialog (2008) fremlagt forslag til blandede konklusioner om fremme af kulturel mangfoldighed og interkulturel dialog som led i EU's og medlemsstaternes eksterne forbindelser.

Konklusionsudkastet opfordrer Kommission og medlemsstater til at styrke kulturens rolle og placering i politikker og programmer rettet mod tredjelande gennem bl.a. udvikling af strategier og fremme af konkrete samarbejds- og udvekslingsprojekter.

Konklusionerne forventes vedtaget på rådsmødet.

2. Baggrund

Målsætningen om at synliggøre og styrke kulturens rolle i relationer til tredjelande skal bl.a. ses med baggrund i medlemsstaternes og fællesskabets opfølgning på UNESCO's konvention om kulturel mangfoldighed.

Rådets nuværende arbejdsplan på kulturområdet har fremme og gennemførelse af konventionen som et prioriteret indsatsområde, og ifølge arbejdsplanen skal konventionen gennemføres på nationalt såvel som fællesskabsplan, så dens mål integreres bedre i de relevante politikker.

Endvidere følger udkastet op på formandskabskonklusionerne fra Det Europæiske Råd den 19.-20. juni 2008, hvori værdien af kulturelt samarbejde og interkulturel dialog anerkendes som en integrerende del af alle relevante eksterne politikker.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Konklusionsudkastet har til formål at fremhæve kulturens positive rolle og potentiale i forbindelse med EU's og medlemsstaternes relationer til tredjelande.

Der formuleres i den forbindelse forslag til målsætninger, fremgangsmåder, konkrete indsatser og arbejdsmetoder, som medlemsstater og Kommission opfordres til at arbejde ud fra:

Politiske målsætninger

Der opfordres til:

- at styrke kulturens plads og rolle i politikker og programmer over for tredjelande og fremme samarbejdet med bl.a. UNESCO og Europarådet for både at øge kvaliteten af kulturelle aktiviteter og bidrage til opfyldelse af politiske målsætninger over for tredjelande og fremme af bæredygtig udvikling.
- at fremme UNESCO's konvention om kulturel mangfoldighed, herunder bl.a. opfordre til tredjelandes ratifikation af konventionen, indlede dialog med tredjelande om at styrke kulturens rolle i relevante politikker, styrke kulturens bidrag til bæredygtig udvikling, fremme samarbejde og solidaritet med udviklingslande i en ånd af fællesskab ved at give udviklingslandene bedre muligheder for at beskytte og fremme de kulturelle udtryksformers mangfoldighed.
- at fremme interkulturel dialog gennem projekter, bevidsthedsskabende aktiviteter og udveksling af bedste praksis i og uden for EU inden for rammerne af det europæiske år for interkulturel dialog (2008).

Definition af helhedsorienterede og konsistente fremgangsmåder

Der opfordres bl.a. til:

- at der udarbejdes en strategi på europæisk plan, der konsekvent og systematisk inddrager kulturen i EU's eksterne forbindelser,
- at der fastlægges specifikke strategier med regioner og tredjelande om målsætninger og fremgangsmåder på kulturområdet.

Konkrete indsatser

Der opfordres bl.a. til:

- gennemførelse af kulturelle aktiviteter med tredjelande, navnlig mhp. fremme af kulturelle og kunstneriske udvekslinger samt udveksling af ekspertise,
- fremme af europæiske kulturelle aktiviteter, varer og tjenester i tredjelande,
- fremme af unges mobilitet, inden for rammerne af fællesskabsprogrammer og –initiativer, deres uddannelse i kunst og kultur, mediekendskab mv.
- beskytte ophavsret og beslægtede rettigheder og bekæmpe pirateri inden for rammerne af de relevante bi- og multilaterale aftaler.

Arbejdsmetoder

Der opfordres bl.a. til

- gennemførelse af analyser af tredjelandes kultursektor, herunder kulturlovgivning, ved Kommissionen i samarbejde med medlemsstater og tredjelande til brug for strategiudvikling og konkrete indsatser,
- udveksling af medlemsstaters erfaringer og fremme af synergi mellem medlemsstaters og EU's aktiviteter på kulturområdet,
- tilpasning af operationelle programmer til kultursektorens karakteristika (f.eks. små produktions- og distributionsstrukturer) inden for eksisterende finansielle instrumenter,
- forbedring af adgang til information om relevante støtteprogrammer, forenkling af procedurer for støtte mv.,
- inddragelse af allerede fastlagte strategier mellem EU's partnere som led i forhandlinger om internationale aftaler med regionale organisationer eller tredjelande,
- inddragelse af kunstnere, professionelle kulturudøvere og civilsamfundet i medlemsstater og tredjelande som led i udformning og gennemførelse af eksterne kulturpolitikker,

- styrke samarbejdet mellem medlemsstaternes og tredjelandes kulturinstitutioner.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres, men Parlamentet har i sin beslutning af 10. april 2008 om en europæisk kulturdagsorden i en stadig mere globaliseret verden udtrykt støtte til den systematiske integration af den kulturelle dimension og de forskellige kulturelle aspekter i alle eksterne politikker og udviklingspolitikker.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Konklusionsudkastet har ingen konsekvenser. Der er tale om forslag til styrkelse af kulturens rolle i initiativer og politikker over for tredjelande.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien og erhvervslivet

Konklusionsudkastet medfører ikke i sig selv væsentlige statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget. Det vurderes endvidere for usandsynligt, at en konkret opfølgning på konklusionerne vil have væsentlige udgiftskonsekvenser.

9. Høring

Konklusionsudkastet har været udsendt i høring i EU-specialudvalget for kulturpolitiske spørgsmål. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er enig i, at fremme af kulturel mangfoldighed og interkulturel dialog kan bidrage til at styrke EU's og medlemsstaternes eksterne forbindelser.

Kulturudveksling og kultursamarbejde kan således bidrage til at fremme partnerskaber med tredjelande, styrke civilsamfundet, fremme demokrati og grundlæggende menneskerettigheder.

Regeringen kan derfor støtte konklusionsteksten og dens intentioner om konkret at følge op på målsætningerne i UNESCO's konvention om kulturel mangfoldighed om bl.a. fremme af kulturelt samarbejde på tværs af landene, fremme af solidaritet med udviklingslande og understregning af sammenhængen mellem kulturel mangfoldighed og udvikling.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Alle lande forventes at tilslutte sig det foreliggende forslag.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg, men emnet vedr. en europæisk kulturdagsorden og Rådets arbejdsplan på kulturområdet 2008-2010 har været forelagt udvalget til orientering på mødet den 16. maj 2008 forud for rådsmødet (uddannelse, ungdom og kultur) den 21.-22. maj 2008.

Ad 4. Flersprogethed, oversættelse og interkulturel dialog

KOM (2008) 566

- Kommissionens og formandskabets orientering

Nyt notat.

1. Resumé

Formandskabet og Kommissionen ønsker på rådsmødet med udgangspunkt i Kommissionens sprogmeddelelse at sætte fokus på de kulturelle aspekter ved flersprogethed.

Således kan fremme af flersprogethed og oversættelse bidrage til fremme af kulturel mangfoldighed og udbredelse af kunstneriske og kulturelle værker i Europa og på verdensplan.

Formandskabets og Kommissionens orientering forventes på rådsmødet at blive taget til efterretning.

2. Baggrund

Punktet har baggrund i Kommissionens meddelelse "Flersprogethed: et aktiv for Europa og en fælles forpligtelse".

Meddelelsens hovedformål er at øge bevidstheden om de værdier og muligheder, som den sproglige mangfoldighed i EU bringer med sig og tilskynde til, at hindringerne for den interkulturelle dialog fjernes.

Meddelelsen sætter flersprogethed i forbindelse med forskellige områder, herunder også områder med relevans for kulturområdet; f.eks.:

- flersprogethed for interkulturel dialog og social samhørighed,
- flersprogethed og medier, ny teknologi og oversættelse,
- flersprogethedens eksterne dimension, hvor det forhold, at visse europæiske sprog også tales i tredjelande, kan udnyttes som led i EU's samarbejde og partnerskaber med disse tredjelande.

Meddelelsen beskriver, hvordan Kommissionen kan fremme flersprogethed gennem eksisterende EU-initiativer og programmer, ligesom medlemsstaterne opfordres til på flere punkter at øge indsatsen til fordel for området.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Punktet har til formål at sætte fokus på kulturelle aspekter ved flersprogethed, som behandles i uddannelsesregi.

I udkast til Rådets resolution om en europæisk strategi for flersprogethed, som forventes vedtaget af undervisningsministrene på rådsmødet, er der således opfordring til medlemsstaterne og Kommissionen om inden for eksisterende politikker og programmer at fremme den sproglige mangfoldighed og interkulturelle dialog ved at styrke indsatsen over for oversættelse og dermed udbredelse af værker og ideer og viden i Europa og på verdensplan.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Formandskabets og Kommissionens orientering har ingen konsekvenser for dansk ret.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien og erhvervslivet

Formandskabets og Kommissionens orientering har ingen væsentlige statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget. Det vurderes endvidere for usandsynligt, at en konkret opfølgning på orienteringen vil have væsentlige udgiftskonsekvenser.

9. Høring

Sagen har været udsendt i høring i EU-specialudvalget for kulturpolitiske spørgsmål. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen finder, at flersprogethed er et vigtigt instrument til at fremme social samhørighed, interkulturel dialog og samtidig kan bidrage til bedre konkurrenceevne, og vil tage formandskabets og Kommissionens orientering til efterretning.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Alle lande forventes at tage orienteringen til efterretning.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg, men udvalget har fået oversendt grundnotat af 16. oktober 2008 om meddelelsen.

Ad 5. Internet og kultur

a) Det Europæiske Digitale Bibliotek Europeana

KOM (2008) 513

- Rådskonklusioner

Nyt notat.

1. Resumé

Formandskabet har bl.a. på baggrund af Kommissionens meddelelse om fremskridt for indsatsen i medlemsstaterne vedr. digitalisering og online tilgængeliggørelse af kulturelt materiale og digital bevaring¹ fremlagt udkast til rådskonklusioner, der byder den hidtidige indsats i arbejdet med det europæiske digitale bibliotek (portalen Europeana) velkommen, herunder den planlagte opstart på prototypen på biblioteket den 20. november 2008.

Samtidig opfordres Kommissionen og medlemsstaterne til en fortsat indsats m.h.p. videreudviklingen af Europeana og de nationale digitaliseringsindsatser, hvis resultater Europeana er tænkt til at formidle på europæisk plan.

Rådskonklusionerne bekræfter endvidere målsætningerne i Kommissionens henstilling af 24. august 2006 og Rådets efterfølgende konklusioner af 13. november 2006 om digitalisering og online tilgængeliggørelse af kulturelt materiale og digital bevaring.

Rådskonklusionerne forventes vedtaget på rådsmødet.

2. Baggrund

Som led i initiativet "i2010 – et europæisk informationssamfund for vækst og beskæftigelse" opfordrede Kommissionen i sin meddelelse og henstilling fra 2006 om digitalisering og online tilgængeliggørelse af kulturelt materiale og digital bevaring medlemsstaterne til - på grundlag af en fleksibel koordinationsmetode - at fremme digitaliseringsindsatsen i Europa. Dette m.h.p. at forbedre adgangen til Europas kulturarv og udnytte den til formål som uddannelse, arbejde, fritid og kreativitet.

Rådet kvitterede for henstillingen gennem rådskonklusioner af 13. november 2006, der indeholdt opfordringer til, hvordan medlemsstater og Kommission kunne følge op på henstillingens målsætninger, ligesom der i et bilag blev angivet en tidsplan for gennemførelse af de opstillede mål for 2007-2009:

Medlemsstaterne blev bl.a. opfordret til:

- at styrke de nationale strategier og mål vedr. digitalisering og digital bevaring,
- at styrke koordineringen inden for og mellem medlemsstater,
- at bidrage til det europæiske digitale bibliotek,
- at bidrage til en oversigt over tiltag på europæisk plan,
- at forbedre rammebetingelserne for digitalisering og online adgang til kulturelt materiale og digital bevaring,

Kommissionen blev bl.a. opfordret til:

- at stimulere og koordinere arbejdet henimod et europæisk digitalt bibliotek,

¹ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget "Adgang til Europas kulturarv med et museklik. Hvor langt er vi nået i EU med digitalisering af og onlineadgang til kulturelt materiale og digital bevaring".

- at bidrage til en forbedret policy koordinering,
- at vurdere udviklingen i medlemsstaterne vedr. relevante emner og henimod et europæisk digitalt bibliotek,
- at håndtere rammebetingelserne for digitalisering online adgang og digital bevaring.

Kommissionen gør i sin meddelelse fra august 2008 status over arbejdet med opfølgningen på henstillingen og rådskonklusionerne. Kommissionens generelle budskab er, at medlemsstaterne har gjort en hel del, men at der er behov for yderligere indsats for at sikre offentlig adgang til en kritisk masse af digitalt indhold.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Forslaget til rådskonklusioner har til formål at bekræfte Rådets støtte til målsætninger, indsatser og tidsplaner mht. digitalisering og online tilgængeliggørelse af kulturelt materiale samt digital bevaring, herunder også bekræfte sin fortsatte opbakning til arbejdet med udviklingen af et bæredygtigt europæisk digitalt bibliotek (portalen Europeana).

Medlemsstater opfordres på den baggrund bl.a. til:

- aktivt og vedholdende at implementere nationale strategier for digitalisering
- at fremme synergier mellem nationale strategier og de forskellige involverede institutioner
- at støtte inkorporeringen af digitaliseret materiale i Europeana
- at medtænke målsætningen om at inkludere ophavsretsbeskyttede værker i Europeana
- at etablere redskaber til at støtte digitalisering og adgang til ”forældreløse” værker mv.

Kommissionen opfordres bl.a. til:

- at opmuntre og koordinere arbejdet med digital langtidsbevaring og interoperabilitet gennem udveksling af god praksis, udbredelse af standarder og støtte til forskning og udvikling
- at undersøge muligheden for gennem eksisterende fællesskabsprogrammer at støtte digitalisering af materiale som har fælleseuropæisk værdi og bidrager til Europeana
- at evaluere fremskridt og perspektiver for Europeana, og i øvrigt fremskridtet vedr. digitalisering i medlemsstaterne, og aflægge rapport herom til rådet og Europa-Parlamentet i 2010

Både medlemsstaterne og Kommissionen opfordres endvidere til, indenfor deres respektive kompetencer:

- at opmuntre til videreudviklingen af Europeana
- aktivt at promovere Europeana og opmuntre til etableringen af offentligt-private partnerskaber, som kan hjælpe udviklingen af Europeana

Endelig opfordrer udkastet den fond, der er etableret til at køre Europeana (European Digital Library Foundation), til at arbejde tæt sammen med medlemsstaterne, Kommissionen og kulturinstitutionerne for at opstille en økonomisk og styringsmæssig model, der kan sikre Europeana vedvarende succes og bæredygtighed.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om konklusionsudkastet, men Parlamentet har med sin beslutning af 27. september 2007 om i2010: mod et europæisk digitalt bibliotek bakket stærkt op om arbejdet med et europæisk digitalt bibliotek.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser.

Konklusionsudkastet har ingen konsekvenser for dansk ret.

Det kan oplyses, at udkastets anbefalinger til medlemsstaterne er i overensstemmelse med allerede gennemførte og planlagte tiltag i Danmark vedr. digitalisering og online tilgængeliggørelse af kulturelt materiale og digital bevaring.

Der er nedsat en styregruppe for digital bevaring på tværs af arkiver, biblioteker og museer, som har til opgave at koordinere den nationale indsats og varetage den internationale kontakt i forhold til digital bevaring. Styregruppen påbegyndte sit arbejde i juni 2006.

Endvidere er der nedsat et bredt sammensat digitaliseringsudvalg, under Kulturministeriets ledelse, med repræsentanter for de relevante offentlige myndigheder, institutioner og organisationer, som har til opgave at udarbejde forskellige forslag til digitalisering af udvalgte, prioriterede dele af kulturarven med henblik på bevaring, formidling og tilgængeliggørelse heraf.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget medfører ikke i sig selv væsentlige statsfinansielle konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

I tilknytning til rådskonklusionerne vil Kommissionen ifølge sin statusmeddelelse fortsat tage initiativer for at understøtte sin henstilling fra 2006 på fælleseuropæisk plan. Udgifterne til disse initiativer vil blive afholdt inden for de eksisterende programmer og deres finansielle rammer.

Herudover vil der være statslige udgifter i form af national medfinansiering til konkrete initiativer. Der lægges op til, at medlemsstaterne – afhængig af kapacitet – evt. skal

bidrage til finansieringen af den videre udvikling af Europeana. Udgifter til evt. dansk bidrag hertil vil blive afholdt inden for eksisterende bevillinger.

9. Høring

Forslaget har været udsendt i høring i EU-specialudvalget for kulturpolitiske spørgsmål. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen kan støtte det foreliggende udkast til rådskonklusioner, der ligger i forlængelse af det hidtidige arbejde med opfølgningen på rådskonklusionerne af 13. november 2006 om digitalisering og online tilgængeliggørelse af kulturelt materiale og digital bevaring.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Udkastet til rådskonklusioner er positivt modtaget af alle medlemsstater, idet der lægges vægt på, at Europeana er et værdifuldt initiativ i forlængelse af rådskonklusionerne af 13. november 2006 om digitalisering, online tilgængeliggørelse af kulturelt materiale og digital bevaring.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg, men henstilling og rådskonklusioner om digitalisering og online tilgængeliggørelse af kulturelt materiale og digital bevaring fra 2006 blev forelagt Europaudvalget til orientering på mødet 10. november 2006 forud for rådsmøde (uddannelse, ungdom og kultur) den 13.-14. november 2006.

b) Udvikling af lovlige online-tilbud med et kulturelt og kreativt indhold og forebyggelse og bekæmpelse af piratkopiering i det digitale miljø

KOM (2007) 836

- Rådskonklusioner

Nyt notat.

1. Resumé

Formandskabet har fremlagt forslag til rådskonklusioner om udvikling af lovlige online-tilbud med et kulturelt og kreativt indhold og om forebyggelse og bekæmpelse af piratkopiering i det digitale miljø.

Forslaget til rådskonklusioner følger op på Kommissionens høringsmeddelelse om kreativt online-indhold på det indre marked, fra januar 2008 om følgende fire hovedudfordringer: 1) Udbuddet af kreativt indhold i onlinetjenester, 2) Licensering af kreativt online-indhold for flere lande (multi-territorial licensering), 3) Interoperabilitet og mærkning i forhold til Digital Rights Management-systemer og 4) lovlige alternativer og piratkopiering.

Regeringen hilste med sit høringssvar Kommissionens meddelelse velkommen og understregede behovet for, at der skabes de bedst mulige betingelser for det europæiske informationssamfund.

Rådskonklusionsudkastet peger på, at der m.h.p. udviklingen af informations- og kommunikationssamfundet og fremme af kulturel mangfoldighed i det digitale univers er behov for at udvikle udbuddet af lovlige online-tilbud og bekæmpe og forebygge piraktivering.

Udkastet nævner bl.a., at der er behov for en øget formidlingsindsats i forhold til borgerne samtidig med, at der sikres en større interoperabilitet og gennemsigtighed i de lovlige online-tilbud.

Udkastet understreger, at såvel medlemsstater, Kommissionen samt de berørte parter alle har en rolle at spille og bør gå aktivt ind i håndteringen af udfordringerne og udviklingen af området.

Forslaget til rådskonklusioner forventes vedtaget på rådsmødet.

2. Baggrund

Rådskonklusionsudkastet følger op på Kommissionens høringsmeddelelse om kreativt online-indhold på det indre marked fra januar 2008, som er fremlagt på baggrund af i2010-initiativet fra juni 2005 om et europæisk informationssamfund for vækst og beskæftigelse.

I meddelelsen om kreativt online-indhold finder Kommissionen, at der skal skabes en EU-indsats, der sigter mod at fremme en hurtig og effektiv indførelse af nye tjenester og forretningsmodeller for udbredelse af kreativt indhold online.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmål om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Forslaget til rådskonklusioner har til formål at pege på, hvilke indsatsområder der bør tages i betragtning i forbindelse med udviklingen af informations- og kommunikationssamfundet og fremme af kulturel mangfoldighed i det digitale univers. Heri indgår også spørgsmålet om, hvilke faktorer der er afgørende for en vellykket udvikling af lovlige online-tilbud med et kulturelt og kreativt indhold.

Det fremgår af rådskonklusionsudkastet, at udviklingen af lovlige online-tilbud, sikring af passende vederlag til ophavsmændene samt forebyggelse og bekæmpelse af piraktivering alle er nødvendige skridt i denne retning.

Rådskonklusionsudkastet konstaterer, at:

- onlinedistribution af kulturelle og kreative goder særligt via internettet udgør en fantastisk formidlingsmulighed, som fortsat indeholder et betydeligt udviklingspotentialer.
- onlinepiratkopiering har, indenfor visse brancher, nået et kritisk niveau, hvilket kan betyde, at udviklingen af nye produkter bremses.
- tekniske beskyttelsessystemer (TPM / DRM) ofte mangler interoperabilitet og gennemsækelighed, hvilket medvirker til at begrænse anvendelsen af det indhold, som ligger på de forskellige platforme.

Medlemsstater opfordres på den baggrund bl.a. til:

- hurtigst muligt nå til eller fremme samordnede løsninger mellem de berørte parter for at finde konkrete, effektive, rimelige og korrekt dimensionerede løsninger, der fremmer udviklingen af lovlige online-tilbud samt forebyggelse og bekæmpelse af piratkopiering.

Kommissionen opfordres bl.a. til:

- at forbedre kendskabet til den digitale kulturelle økonomi, herunder de lovlige online tilbud samt kendskabet til årsagerne til og konsekvenserne af piratkopiering i forhold til økonomien for kunstnerisk skaben og kulturel mangfoldighed
- at udbrede indsamlede oplysninger om bedste praksis
- inden 18 måneder at forelægge en rapport baseret på medlemsstaternes bidrag om forskellige initiativer, taget med henblik på at udvikle lovlige online tilbud og forebygge og bekæmpe piratkopiering.

Både medlemsstaterne og Kommissionen opfordres endvidere til, indenfor deres respektive ansvarsområder:

- at forbedre forbrugeroplysninger om ophavsret og beslægtede rettigheder samt konsekvenserne ved ikke at overholde disse rettigheder.
- at iværksætte eller støtte samordnede bestræbelser mellem industri, rettighedshavere og forbrugere for at fremme interoperabiliteten og sikre, at de tekniske foranstaltninger til beskyttelse og forvaltning af rettigheder er gennemførlige.

Endelig opfordrer udkastet til rådskonklusioner de berørte parter til at indlede konsultationer i en konstruktiv ånd med henblik på at finde konkrete, effektive og rimelige løsninger, der fremmer udviklingen af lovlige online-tilbud samt forebygger og bekæmper piratkopiering.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om udkastet til rådskonklusioner og har ikke udtalt sig om Kommissionens meddelelse om kreativt online-indhold.

Det bemærkes, at Parlamentet den 24. september 2008 stemte om teledirektivpakken (telekom-pakken). Som led i behandlingen af denne pakke vedtog Parlamentet en betragtning som fastslår, at det ikke er op til internetudbyderen at afgøre, hvorvidt ind-

hold på internettet er ulovligt. Denne opgave tilfalder den relevante myndighed. Denne betragtning kan få betydning for håndhævelsen af ophavsrettigheder på internettet særligt i relation til ulovlig downloads og fildeling af beskyttede værker. Kommissionen har også godkendt teledirektivpakken inkl. den omtalte betragtning. Teledirektivpakken afventer vedtagelse i Rådet.

7. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Kreativt indhold i form af ophavsretligt beskyttede værker og andre frembringelser er reguleret efter ophavsretsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 763 af 30. juni 2006. Tv-området er reguleret efter lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

Endvidere reguleres online-tjenesteydelser ved lov om tjenester i informationssamfundet, herunder visse aspekter af elektronisk handel (e-handelsloven).

Rådskonklusionsudkastet skønnes ikke at få konsekvenser for gældende dansk ret.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien og erhvervslivet

Rådskonklusionerne har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser eller konsekvenser for EU's budget. Det vurderes for usandsynligt, at rådskonklusionerne vil blive fulgt op af konkrete retsakter eller andet, der vil have væsentlige udgiftskonsekvenser.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at angive eventuelle konsekvenser for erhvervslivet.

9. Høring

Forslaget til rådskonklusioner har været udsendt i høring EU-specialudvalget for kulturpolitiske spørgsmål. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt Kommissionens hensigt med at fremme en hurtig og effektiv indførelse af nye tjenester og forretningsmodeller for udbredelse af kreativt online-indhold. Regeringen lægger vægt på, at initiativer på europæisk plan balancerer de hensyn, der er hos de forskellige interessenter på markedet for kreativt indhold online, herunder forbrugere, indholdsproducenter og -udbydere samt hardwareproducenter.

Regeringen kan derfor tilslutte sig udkastet til rådskonklusioner om væsentlige indsatsområder for udviklingen af informationssamfundet og fremme af kulturel mangfoldighed i det digitale univers.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Alle medlemslande forventes at kunne tilslutte sig det foreliggende forslag.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslag til rådskonklusioner har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg, men udvalget er blevet orienteret om Kommissionens høringsmeddelelse om

kreativt online-indhold på det indre marked ved grundnotat af 6. marts 2008 bilagt regeringshøringssvar af 28. februar 2008 samt på møde den 16. maj 2008 forud for rådsmøde (uddannelse, ungdom og kultur) den 21. – 22. maj 2008. Regeringen havde endvidere lejlighed til at orientere udvalget om sin holdning til Kommissionens høringsmeddelelse i forbindelse med besvarelse af samrådsspørgsmål A på møde den 26. september 2008.